HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בלאו דלא תסור. כגון טלטול ד] איסור מדרבנן ואינים מקורזלות מותר להכניס לבית הכסא משום כבוד הבריות אבל לשאת משא דכתיב בהדיא לא דמי כבוד הבריות: **איכא דאמרי מהתם אמר ליה.** ה] רבינא איפסיק קרנא דחוטא: **כרמלית.** מותר לטלטל בתוכה מן התורה: ד"ו] ל"ל ועיקר **האי מאן דלרייה לגלימיה.** קרנות טליתו כפל קשר ס) ודומה כאילו קיצנו ואין לה כנפות כדי להפקיעה מתורת ציצית: **לא עשה כלום.** לפוטרה מציצית: **מ"ט כמאן דשדי דמי.** וכת ד' כנפיס שסופה לחזור לתחילתה: **אמר רב דימי האי מאן דחייביה לגלימיה.** כפל כנפותיה כאילו הן מקוצעות ותפר הכפלים שלא ישובו אפ"ה לא עשה ולא כלום להפקיעה מן הציצית דכל כמה דלא פסק ליה ש"מ מיבעי ליה ועדיין הן מן הטלית. ולשון ראשון קשיא דתניא בפרק התכלת (לקמן מא.) שאם כפלה ותפרה שחייבת:

הדרן עלך המנחה

התכלת אינה מעכבת את הלבן. ולא"ג דמלוה לתת תכלת ב' חוטין ז] בציצית כדמפרש לקמן אפ"ה אין זה מעכב את זה ואי עביד ארבעתן תכלת או ארבעתן לבן יצא: **גמ' מין כנף.** היינו לבן דרוב טליתות של פשתים הן ולבנות: **הכלה.** למר צטוב כדאמרינן (יבמות דף ד:) מדשם כיתנא תכלת עמרא: ח] **לא נגרכא.** מתניתין דקתני אין מעכבין זה את זה: **אלא להקדים.** שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת דלבן כתיב בריש: **הכנף מין כנף.** ואם הקדים התכלת ט] את הלבן אינה מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו: אילימא

התכלת אינה מעכבת את הלבן. מלוה לתת ב' חוטין תכלת וב' חוטין לבן בציצית ומשמע לכאורה דאין זה מעכב את זה שאם הטיל שני חוטין מן האחד יצא י) הגך דקתני תפלה של יד אינה מעכבת את של ראש ושל יד. מלוה לתת ב' חוטין תכלת ארבעתן תכלת או ארבעתן לבן יצא וכן אנו ' נוהגין ובגמרא ו) מוכיח כן והלא כל המטיל תכלת בציצית פירושים אינו אלא מן המתמיהין ומפרש דאסוריה גזירה משום קלא אילן ופריך לא יהא אלא לבן מאי חביבותא דמצוה איכא וי"ל דמצוה להקדים חוליות של לבן לחוליא של תכלת כדאמרינן לקמן מחחיל בשל לבן ומסיים בשל לבן. תו"ח: ובתוס' אחרות כתבו מצוה להקדים פרש"י מתני' דקתני אין מעכבין זה לזה להקדים המאוחר מתוך פי' משמע דמיירי לענין חתיכת החוטין בכנף המצוה להקדים לבן ואם הקדים תכלת ללבן לא מעכב ולא נהירא דמאי שייך לומר הקדמה בדבר שאינו ניכר שהרי אחר שנתחבו שניהם אין ניכר מי הקדים לתחיבות לכך נראה לפרש דמיירי בכריכות החוטין דמצוה להקדים חוליא של לבן תחלה כדאמר לקמן מחחיל בשל לבן ומסיים בשל לבן וקאמר שאם הקדים חוליא של תכלת לשל לבן אין מעכב וה"פ דמתני' הלבן שראוי להקדים תחילה אינו מעכב התכלת אם הקדימו תחילה ולקמן מפרש התינח התכלת אינו מעכב את הלבן הלבן אינו מעכב את התכלת מאי היא ע"כ: ד] טלטול אבנים איסור: פ] אמר ליה היכא דאפסיק אמר ליה: ו] מן ל"א עד סוף הפרק נמחק: ז] חוטין הלבן שני חוטין בציצית: ח] עמרא הס"ד ומה"ד תרוייהו בחד לבן ותכלת ביחד ולא כמתני': ט] התכלת אין הלבן מעכב וא"צ: י] נוהגין [והא] דפריך לא יהא אלא לבן היינו מפרשים דהיכא דליכא תפילת בב' חוטי לבן סגי ולא רצה לפרש דבב' חוטין תכלת או בב' חוטי לבן יצא והויא דומיא דתפלה של יד אינו מעכב של ראש ושל ראש אינו מעכב של יד דא"כ הוי קשיא הא דאמר לקמן ולא יהא אלא לבן כו' מאי קא פריך מ"מ הוו להו חוטין יותר מדאי וחוי להו אותן דנוספין כלאים שלא במקום מצוה ולפרש"י ניחא. ויש לדחות דאפילו תימא דסגי לן בב' חוטי לבן אם אין לו תכלת לא קשיא לן הא דאמר לא יהא אלא לבן שהרי אין זו בל תוסיף בתוספת חוטין כדאיתא לקמן רב ירמיה מדפתי כו' ואע"ג דבסנהדרין קאמר גבי זקן ממרא דאינו חייב אלא שישנו בבל תוסיף ויש בו לגרוע ואין לנו אלא תפילין דפריך והאיכא מצות ציצית כו' משמע דשייך בל תוסיף בציצית וי"ל דמשכחת שפיר בל תוסיף כגון שהוסיף מין אחר שאינו לא צמר ולא פשתן. תוס' אחרות:

א טוש"ע או"ח סימן יג סעיף ג:

א ב מיי' פ"ח מהלכות ציצית הלכה ד סמג עשין מו:

ב ג מיי' פ"ד מהלכות תפילין הלכה ד סמג עשין כב טור וש"ע א"ח סימן כו ס"ח:

ג ד מיי' פ"ח מהלכות ציצית הלכה ז סמג עשין מו:

שיטה מקובצת

ז) דעתיך אשדייה גדול כבוד הבריות: ב) אלא להקדים: ג) מצוה להקדים לבן לתכלת. פ"ה לתחוב הלבן בכנף תחילה ולא נהירא דבהא מאי חביבותא דמצוה איכא וי"ל דמצוה להקדים חוליות של לבן לחוליא של תכלת כדאמרינן לקמן מחחיל בשל לבן ומסיים בשל לבן. תו"ח: ובתוס' אחרות כתבו מצוה להקדים פרש"י מתני' דקתני אין מעכבין זה לזה להקדים המאוחר מתוך פי' משמע דמיירי לענין חתיכת החוטין בכנף המצוה להקדים לבן ואם הקדים תכלת ללבן לא מעכב ולא נהירא דמאי שייך לומר הקדמה בדבר שאינו ניכר שהרי אחר שנתחבו שניהם אין ניכר מי הקדים לתחיבות לכך נראה לפרש דמיירי בכריכות החוטין דמצוה להקדים חוליא של לבן תחלה כדאמר לקמן מחחיל בשל לבן ומסיים בשל לבן וקאמר שאם הקדים חוליא של תכלת לשל לבן אין מעכב וה"פ דמתני' הלבן שראוי להקדים תחילה אינו מעכב התכלת אם הקדימו תחילה ולקמן מפרש התינח התכלת אינו מעכב את הלבן הלבן אינו מעכב את התכלת מאי היא ע"כ: ד] טלטול אבנים איסור: פ] אמר ליה היכא דאפסיק אמר ליה: ו] מן ל"א עד סוף הפרק נמחק: ז] חוטין הלבן שני חוטין בציצית: ח] עמרא הס"ד ומה"ד תרוייהו בחד לבן ותכלת ביחד ולא כמתני': ט] התכלת אין הלבן מעכב וא"צ: י] נוהגין [והא] דפריך לא יהא אלא לבן היינו מפרשים דהיכא דליכא תפילת בב' חוטי לבן סגי ולא רצה לפרש דבב' חוטין תכלת או בב' חוטי לבן יצא והויא דומיא דתפלה של יד אינו מעכב של ראש ושל ראש אינו מעכב של יד דא"כ הוי קשיא הא דאמר לקמן ולא יהא אלא לבן כו' מאי קא פריך מ"מ הוו להו חוטין יותר מדאי וחוי להו אותן דנוספין כלאים שלא במקום מצוה ולפרש"י ניחא. ויש לדחות דאפילו תימא דסגי לן בב' חוטי לבן אם אין לו תכלת לא קשיא לן הא דאמר לא יהא אלא לבן שהרי אין זו בל תוסיף בתוספת חוטין כדאיתא לקמן רב ירמיה מדפתי כו' ואע"ג דבסנהדרין קאמר גבי זקן ממרא דאינו חייב אלא שישנו בבל תוסיף ויש בו לגרוע ואין לנו אלא תפילין דפריך והאיכא מצות ציצית כו' משמע דשייך בל תוסיף בציצית וי"ל דמשכחת שפיר בל תוסיף כגון שהוסיף מין אחר שאינו לא צמר ולא פשתן. תוס' אחרות:

תורה אור השלם

1. עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל: דברים יז יא
2. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:

במדבר טו לט

3. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת:

במדבר טו לח

עין משפט נר מצוה

[1]דלא תסור ואיכא דאמרי מהתם א"ל וא"ל מאי דעתיך [2]למישדייה והאמר מר גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה והא תרגומה רב בר שבא קמיה דרב כהנא בלאו דלא תסור הכא נמי כרמלית דרבנן היא:

הדרן עלך הקומץ

התכלת [3]אינה מעכבת את הלבן והלבן אינו מעכב את התכלת [4]תפלה [5]של יד אינה מעכבת את של ראש ושל ראש אינה מעכבת את של יד: **גמ'** לימא מתני' דלא כרבי דתניא [2]וראיתם אותו מלמד שמעכבין זה את דברי רבי וחכ"א אין מעכבין מ"ט דרבי דכתיב [3]הכנף [5]מין כנף וכתיב פתיל תכלת ואמר רחמנא וראיתם אותו עד דאיכא תרוייהו בחד ורבנן וראיתם אותו כל חד לחודיה משמע לימא דלא כרבי אמר רב יהודה אמר רב אפי' תימא רבי לא נצרכא אלא [6] לקדם דתניא [7]מצוה להקדים לבן לתכלת ואם הקדים תכלת ללבן יצא אלא שחיסר מצוה מאי חיסר מצוה אילימא

[1] ב"מ ל"ב ע"ב. [2] ב"מ לא ע"ב. [3] מנחות לח ע"ב. [4] מנחות לח ע"ב. [5] מנחות לח ע"ב. [6] מנחות לח ע"ב. [7] מנחות לח ע"ב.

כלאו דלא תסור. כגון טלטול ד] איסור מדרבנן ואינים מקורזלות מותר להכניס לבית הכסא כבוד הבריות אבל לשאת משא דכתיב בהדיא לא דמי כבוד הבריות: **איכא דאמרי מהתם אמר ליה.** ה] רבינא איפסיק קרנא דחוטא: **כרמלית.** מותר לטלטל בתוכה מן התורה: ד"ו] ל"ל ועיקר **האי מאן דלרייה לגלימיה.** קרנות טליתו כפל קשר ס) ודומה כאילו קיצנו ואין לה כנפות כדי להפקיעה מתורת ציצית: **לא עשה כלום.** לפוטרה מציצית: **מ"ט כמאן דשדי דמי.** וכת ד' כנפיס שסופה לחזור לתחילתה: **אמר רב דימי האי מאן דחייביה לגלימיה.** כפל כנפותיה כאילו הן מקוצעות ותפר הכפלים שלא ישובו אפ"ה לא עשה ולא כלום להפקיעה מן הציצית דכל כמה דלא פסק ליה ש"מ מיבעי ליה ועדיין הן מן הטלית. ולשון ראשון קשיא דתניא בפרק התכלת (לקמן מא.) שאם כפלה ותפרה שחייבת:

הדרן עלך המנחה

התכלת אינה מעכבת את הלבן. ולא"ג דמלוה לתת תכלת ב' חוטין ז] בציצית כדמפרש לקמן אפ"ה אין זה מעכב את זה ואי עביד ארבעתן תכלת או ארבעתן לבן יצא: **גמ' מין כנף.** היינו לבן דרוב טליתות של פשתים הן ולבנות: **הכלה.** למר צטוב כדאמרינן (יבמות דף ד:) מדשם כיתנא תכלת עמרא: ח] **לא נגרכא.** מתניתין דקתני אין מעכבין זה את זה: **אלא להקדים.** שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת דלבן כתיב בריש: **הכנף מין כנף.** ואם הקדים התכלת ט] את הלבן אינה מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו: אילימא

התכלת אינה מעכבת את הלבן. מלוה לתת ב' חוטין תכלת וב' חוטין לבן בציצית ומשמע לכאורה דאין זה מעכב את זה שאם הטיל שני חוטין מן האחד יצא י) הגך דקתני תפלה של יד אינה מעכבת את של ראש ושל יד. מלוה לתת ב' חוטין תכלת ארבעתן תכלת או ארבעתן לבן יצא וכן אנו ' נוהגין ובגמרא ו) מוכיח כן והלא כל המטיל תכלת בציצית פירושים אינו אלא מן המתמיהין ומפרש דאסוריה גזירה משום קלא אילן ופריך לא יהא אלא לבן מאי חביבותא דמצוה איכא וי"ל דמצוה להקדים חוליות של לבן לחוליא של תכלת כדאמרינן לקמן מחחיל בשל לבן ומסיים בשל לבן. תו"ח: ובתוס' אחרות כתבו מצוה להקדים פרש"י מתני' דקתני אין מעכבין זה לזה להקדים המאוחר מתוך פי' משמע דמיירי לענין חתיכת החוטין בכנף המצוה להקדים לבן ואם הקדים תכלת ללבן לא מעכב ולא נהירא דמאי שייך לומר הקדמה בדבר שאינו ניכר שהרי אחר שנתחבו שניהם אין ניכר מי הקדים לתחיבות לכך נראה לפרש דמיירי בכריכות החוטין דמצוה להקדים חוליא של לבן תחלה כדאמר לקמן מחחיל בשל לבן ומסיים בשל לבן וקאמר שאם הקדים חוליא של תכלת לשל לבן אין מעכב וה"פ דמתני' הלבן שראוי להקדים תחילה אינו מעכב התכלת אם הקדימו תחילה ולקמן מפרש התינח התכלת אינו מעכב את הלבן הלבן אינו מעכב את התכלת מאי היא ע"כ: ד] טלטול אבנים איסור: פ] אמר ליה היכא דאפסיק אמר ליה: ו] מן ל"א עד סוף הפרק נמחק: ז] חוטין הלבן שני חוטין בציצית: ח] עמרא הס"ד ומה"ד תרוייהו בחד לבן ותכלת ביחד ולא כמתני': ט] התכלת אין הלבן מעכב וא"צ: י] נוהגין [והא] דפריך לא יהא אלא לבן היינו מפרשים דהיכא דליכא תפילת בב' חוטי לבן סגי ולא רצה לפרש דבב' חוטין תכלת או בב' חוטי לבן יצא והויא דומיא דתפלה של יד אינו מעכב של ראש ושל ראש אינו מעכב של יד דא"כ הוי קשיא הא דאמר לקמן ולא יהא אלא לבן כו' מאי קא פריך מ"מ הוו להו חוטין יותר מדאי וחוי להו אותן דנוספין כלאים שלא במקום מצוה ולפרש"י ניחא. ויש לדחות דאפילו תימא דסגי לן בב' חוטי לבן אם אין לו תכלת לא קשיא לן הא דאמר לא יהא אלא לבן שהרי אין זו בל תוסיף בתוספת חוטין כדאיתא לקמן רב ירמיה מדפתי כו' ואע"ג דבסנהדרין קאמר גבי זקן ממרא דאינו חייב אלא שישנו בבל תוסיף ויש בו לגרוע ואין לנו אלא תפילין דפריך והאיכא מצות ציצית כו' משמע דשייך בל תוסיף בציצית וי"ל דמשכחת שפיר בל תוסיף כגון שהוסיף מין אחר שאינו לא צמר ולא פשתן. תוס' אחרות:

כתיב הכנף מין הכנף. ואפילו לתנא דבי ר"י פ"ק דיבמות (דף ד:) דפליג ארבא דדרים הכי לא פליג אלא אהא דמרבה אחר מינים אבל הכנף מין כנף דרים שפיר: **ואם** הקדים תכלת ללבן יצא. תימה כיון דמקרא הוא דדרשינן דלבן ברישא מימא דמעכב דהא לא בעינן שנה הכתוב לעכב אלא בקדשים ויש לומר דלית לן למימר דאסדר לבד יקפיד הכתוב לעכב כמו גבי חליצה (יבמות דף קה.) הקדים רקיקה לחליצה מה שעשה עשוי ואע"ג דכתיב ככה עיכובא לא קאי אלא אחסרון מעשה: אילימא

מסורת הש"ס

ס) [נרכין נ:], ע) [עי' תוספות ערכין ג: ד"ה אל יד], ג) [נקמן נט.], ד) [מכלן עד סוף הפרק איין נעמ' הקודם אחר ד"ה אם אינמא], ה) וקצר. ל"ק, ו) הא דקתני. ל"ק, ז) [נקמן מ.], ח) אחר. ל"ק, ט) שכולה. ל"ק, י) ל"ל אי פליגי אינא למימר דבכא פליגי דמאן דאמר כו'. ל"ק, כ) ל"ק, ל) ל"ק, מ) ל"ק,

תורה אור השלם

1. עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל: דברים יז יא
2. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:

במדבר טו לט

3. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת:

במדבר טו לח